

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Item de Transsubstantiatione & adoratione Eucharistiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

aperta, neque vlla interpretatione eò deflecti posse, ut panis corpus Christi pro nobis traditum & calix sanguis pro nobis effusus esse negetur. At postea ab hac sententia ita defecit, ut quid senserit, vix quisquam certo scire potuerit. Nam in hoc vno de S. Eucharistia articulo, triginta sex Lutheri contrariæ inter se opinioniones notantur. Iam enim illud Hoc exponebat In, iam Cum hoc: immo verba hæc centum alijs modis transformabat. Varietatem hanc Gaspar Querhamerus eius Hallensis notauit, quam etiam Tigurini Theologi Orthodoxæ suæ Confessioni subiuoerunt. Peucerus vero apud Schlüsselburgium (a) affirmat, esse penes se epistolam Lutheri manu scriptam, in qua ille Tigurinam approbet Confessionem. Tot tantasque contradictiones omnes attingere hoc loco piget me ac tædet. Id sane constat, Lutherum mille phantasias cerebrum suum hoc vno articulo, quid de realitate Corporis Christi in Sacramento sentiendum sit, de se fatigasse. Carolstad jopinio ineptia ipsi videbatur, vti sane erat ineptissima. Quid enim ineptius, quam dicere, Christum dicentem: *Hoc est corpus meum*. Corpus suum & non Panem demonstrasse? Zuinglij opinionem prauam iudicabat & fraudulentam, vti qui pro vero Corpore & Sanguine Iesu Christi nihil aliud quam ventum & fumum, id est mera signa Christianis in Sacramento reliquerit, quæ amicus Christi non de vlla figura aut signo loquatur. Quod Zuinglius ægre ferens, Lutherum dicebat ad se sibi non constare, ut tertia aut quarta quoque linea tueretur, & modo hoc, modo illud, nihil vero certi vllibi affirmet, ac Dei verbo effronti quadam impudentia abutatur.

V. Transsubstantiationem Catholicorum, qui post verba consecrationis panis & vini substantiam in verum corpus & sanguinem Iesu Christi cõuertit, ac nihil præter species seu panis & vini accidentia emanere credunt, idem tamquam impossibilem explodit. Sed quid? An qui exhibito id quod nondum erat facere potuit, non verbo iuores que sunt in id quod non sunt transmutare possit? ut B. Ambrosius loquitur (d) Post verba Consecrationis Augustinus non panem sed Corpus Christi in Sacramento esse dicit (e) Et Ambrosius ait, benedictionem illam maiores habere vires quam Naturam, quum hac illa mutetur. Cyrillus inquit (f) panem Eucharisticum in propriam Christi carnem conuertit. Quemadmodum enim super naturaliter carnem assumptam deificauit, ut ita loqui liceat; sic eundem res has in corpus suum ineffabili quodam modo transmutare. Et sicut in hoc Sacramento, ut B.

Bernardus loquitur, species videntur, quarum res vel substantia ibi esse non creduntur; sic vere & substantialiter res hic est, cuius species non videtur. Ibi enim species seu accidentia panis & vini videntur, at ipsa panis & vini substantia, ut quæ in oculis non incurrat, esse ibi non creditur; hic vero contrariæ plane ratione substantia corporis & sanguinis Iesu Christi esse creditur, quamuis vtriusque species non videantur. Vt enim ceram ignem imposita, in ignem à quo consumitur, propria amissa substantia, vertitur; sic proposita in hoc Sacramento elementa diuina virtute in aliam naturam, ipsumque corpus & sanguinem Domini nostri mutantur. Lutherus antequam Transsubstantiationem impugnaret, præter ea quæ à SS. Patribus eam in rem scripta sunt, obseruare debuit, iam ollum ante filij Dei incarnationem à Fidei nostræ hostibus prodita in eorum archiuis testimonia extare.

Sic vero Rabi Cahana scribit. (f) Sacrificium quod de vino fiet, non solum in substantiam sanguinis Messie commutabitur, verum etiam in substantiam corporis conuertetur. Et in sacrificio quod pane fiet, quamuis ille candidus sit ut lac, eius tamen substantia in substantiam corporis Messie conuertetur. Et in sacrificio vini erunt sanguis & caro Messie, eademque erunt in pane, quum corpus Messie diuidi non possit. Audiamus & alterum Rabi huius socium, qui ante Saluatoris Natiuitatem vixit, ludam nomine. (h) Panis hic panis Facierum dicitur, eo quod quando sacrificabitur, de panis substantia in substantiam corporis Messie, quod de cælo descendit, transmutabitur. Entibi Transsubstantiationem ab ipsis infensissimis Christianæ religionis hostibus vi veritatis extortam. Sed ne ulterius in Theologiæ abdita penetremus, noui huius Apostoli inconstantiam ostendere nobis saterit, qui libro II. contra Zuinglium ait, (i) Disputationem hanc, utrum panis maneat aut mutetur, friuolam sibi & inanem semper visam: quamuis cum VVicleuo credas, panem manere; & contra Sophistas omnesque Logica regulas & axiomata, Christi corpus ibi esse. De illo se contendere nolle, utrum vinum maneat vel non; sed sufficere sibi quod sanguis ibi sit, è vino quo Deus voluerit modo

T 2 factus
a Lib. 2. Theol. Calu fol. 107. b Tom. 2. resp. ad Conf. Luth fol. 454. & 458. c Lib. 4. de Sacram. d Hom. 8. de ver. Dom. e Epist. ad Col. f In Demonstratione de Euchr. g Sup. 2. cap. Num. h 2. Tom. in Conf. de Cœn. Dom.

factus : seque potius cum Papis purum sanguinem, quam cum Zuinglianis purum vinum malle. At contra idem plusquam ducentis locis dicit panem manere panem, & vinum manere vinum. In libello de Eucharistia adoratione, & alibi quoque, docet Christum in Eucharistia esse adorandum. Non panem tantum, inquit caelestes seu fanaticos Prophetas, sed Corpus Christi in pane habemus. At ab hac ille sententia post discessit, ut ex Locis Communibus Philippi Melancthonis, & Confessione V. Vitebergensi apparet, ubi dicit, Corpus ibi extra manducationem esse non posse. Eoque se nullum diem festum magis odisse, quam eum qui Corporis Domini appellatur. Quod si panis in Eucharistia maneat, idololatriam committere eos qui adorant. Eadem ratione idololatriæ & illi censendi fuerint, qui ad pedes Salvatoris nostri in his terris ad salutis nostræ opus peragendum commorantis sese abiecerunt, ut qui vellem qua humanitas eius amicta erat, adorarent. Hic vero horribilem illam Sebastiani cuiusdam Lutherani nota blasphemiam, dicentis, qui Christum in Eucharistia adoret, diabolum adorare.

VI. Odiosa illa de duabus speciebus à Bohemis primum mora disputatio & contentio Luthe- ro mitum in modum initio displicebat. Ait enim, Communicationem sub duabus speciebus probati quidem esse exempli, si per Concilij decreta aliter statutum non sit; quia tamen Christus hac in re nihil tamquam necessarium ordinaverit, pacis magis esse habendam rationem utpote à Deo nobis mandata, quam de speciebus contentionem suscipiendam. Neque probare se posse, ut Sacramentum Eucis sub una aut altera specie porrigatur, nisi id fiat ex Concilij decreto. In libro De Captivitate Babylonica ait, eos qui Sacramentum sub una tantum specie percipiant, non peccare: licet in Sermonibus suis & scriptis quibusdam, ac præcipue in Epistola Consolatoria ad Hallenses contrarium affirmet, scilicet, sub una specie Sacramentum hoc bona conscientia percipi non posse, hacque occasione magnam hominum multitudinem in infernum precipitatum. Immo quum Papa id prohibuerit, in eius contemptum sub duabus speciebus omnino esse communicandum. Vide nihilominus quomodo idem in libro cui titulus est Declaratio Eucharistia, &c. loquatur, ac conscientiam suam denudet, ubi dicit, Numquam hanc suam fuisse sententiam aut intentionem, quod scilicet Episcopi propria auctoritate Communionem sub duabus speciebus distribuere possint, nisi id

à Concilio generali ita sit decretum. Postea vero longe aliam, verè Christianam scilicet, & Antichristi præcursoris dignam sententiam amplexus, non iam pacem Ecclesiæ, ut supra præ se ferebat, desiderans, sed meram discordiam & contentiones spirans, scribere non dubitavit, Si forte Concilium statuerit Eucharistiam sub duabus speciebus accipiendam, non esse quidquam in hoc mundo ob quod id facere, aut ut à suis fiat permittere velit; sed e contrario in Concilij despectum, una specie contentos fore; immo potius, quam duabus speciebus utantur, tam unam quam alteram dimissuros; & eis qui duabus ex Concilij auctoritate, uti fuerint, anathema dicturos. Sic homo ille in Captivitate sua Babylonica desperandus loquitur, qui tamen postea in Ecclesia sua Communionem sub utraque specie instituit, Laicis, ut aiebat, non minus quam sacerdotibus necessariam; quamvis antea sæpe Hussitarum & Calixtinorum in eo errorem reprehenderit. Sed non ei in mentem venit quod contra Emserum & alibi scripserat, Qui in materia religionis sibi ipse aduersetur, & vel in uno tantum articulo mentitur, à Deo eum non esse. De coniugio sacerdotum familiarum sentire sensit ac scripsit. Quum enim ferre non posset articuli huius seu controuersia: decisionem ad Concilium remitti, in epistola ad Nobilitatem Germanicam impudentissime ait, si de Sacerdotum coniugio Concilium aliquid statuerit, atque indulgere voluerit, se sacerdotibus permissurum, ut potius tria scorta habeant quam unam uxorem ducant.

VII. Lutherani vero ut Magistri sui inconstantiam colore aliquo velent, aiunt ecclesiam ab eo non simul & semel, sed sensim ac pedetentim adificatam; neque Deum ab initio statim ei omnia reuelasse. Et ipse Lutherus alibi orat, ut si quando erret, sibi ignoscatur, ut qui solus sit, ac tanto oneri ferendo impar. Quasi Spiritus S. ei cui gratiam suam præstare vult, ex dimidia tantum parte veritatem & dimidia falsitatem reueler. Atqui, ut Ambrosius dicit, (a) momenta gratia Spiritus S. nequaquam tarda sunt: Dei opera perfecta sunt: & ut inquit scriptura, Deus numquam è dimidio conuersit (b). Sed occurrunt, mirum videri non debere quod Lutherus paullatim à Spiritu S. illustratus sit, quum etiam Christus Saluator noster in dies profecerit, nec omnia

caele-

a In Lucam. b Deut. 32.